

# Vestnordisk Råds endnu ikke afsluttede rekommandationer

Vestnordisk Råds gældende rekommandationer efter årsmødet 2016 i sin helhed  
(inkl. begrundelser)  
I kronologisk orden

## Indholdsfortegnelse

Vestnordisk Råds rekommandation nr. 1/2012 .....	2
Vestnordisk Råds rekommandation nr. 2/2012 .....	3
Vestnordisk Råds rekommandation nr. 3/2013 .....	5
Vestnordisk Råds rekommandation nr. 1/2015 .....	6
Vestnordisk Råds rekommandation nr. 2/2015 .....	8
Vestnordisk Råds rekommandation nr. 3/2015 .....	10
Vestnordisk Råds rekommandation nr. 1/2016 .....	12
Vestnordisk Råds rekommandation nr. 2/2016 .....	13
Vestnordisk Råds rekommandation nr. 3/2016 .....	14

## Vestnordisk Råds rekommandation nr. 1/2012

*Vestnordisk Råd har, den 6. september enstemmigt vedtaget følgende rekommandation, under Rådets årsmøde 2012 som afholdtes i Gjógv og Tórshavn på Færøerne.*

**Vestnordisk Råd opfordrer Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands Regering til at tage initiativ til at indlede et samarbejde mellem regeringslandene til i fællesskab at arrangere skrivekurser for forfattere og fremtidige forfattere i samarbejde med de respektive landes forfatterorganisationer for at styrke skrive- og forfatterkulturen.**

### **Begrundelse:**

De vestnordiske lande har meget til fælles når det drejer sig om forfatterskaber og skrivekulturen.

Grønlandske, færøske og islandske forfattere har alle hver især bidraget og bidrager til den ældre og moderne kulturforståelse og fortolkning af det. En subkultur som er nødvendig at styrke i en global tid hvor ens egen kulturforståelse er lige så vigtig som ens forståelse for omverdenen – specielt i små samfund som vores.

De vestnordiske lande har hver deres styrker og integritet indenfor forfatterkulturen, men samtidig må man sige at ikke alle lande har lige muligheder. Det er vigtigt, at vi i fællesskab kan være med til at styrke og bane vej for vores fremtidige forfattere i form af skrivekurser, teknikkurser eller deslige. Island har fantastiske sagaer og forfattere som vi alle kan hente inspiration fra og høre mere om disse. Færøerne har fantastisk tradition for et rigt forfatterkreds som kendes stort uden for de vestnordiske lande og Grønland har en rigdom på sagnfortællinger og en ungdom som er skrivelystne og interesserede i denne kultur.

Ved at arrangere skrive og/eller teknikkurser kunne vi være med til at sikre, at med deltagelse fra de respektive lande, viderebringer vore erfaringer, meninger, tips, råd mm til nutidige og fremtidige forfattere på højt plan og dermed bringe ny inspiration i og til hinanden.

Landenes regeringer opfordres derfor til at yde en indsats for at støtte og sikre at man ved fælles indsats kan være med til at styrke vores skrivekultur og forfattere på et højere niveau end mulighederne er i dag.

**Josef Motzfeldt**

Rådsformand

**Thordur Thorarinsson**

Generalsekretær

*Vestnordisk Råd har, den 6. september enstemmigt vedtaget følgende rekommandation, under Rådets årsmøde 2012 som afholdtes i Gjógv og Tórshavn på Færøerne.*

**Vestnordisk Råd henstiller til Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands Regering, at tage initiativ til at forstærke landenes samarbejde om arktiske anliggender, samt at overveje og arbejde på, at lave en fælles vestnordisk strategi om Arktis på de områder landene har fælles interesse og hvor de kan blive enige om sådan en strategi. Rådet anmoder regeringerne også om, at landenes udenrigsministre mødes jævnligt for at diskutere arktiske anliggende samt andre vestnordiske fælles interesser, årligt, hvert andet år i det mindste. Mødet bedes så vidt muligt afholdes i forbindelse med Vestnordisk Råds årsmøde.**

### **Begrundelse:**

Omverdenens stadig større interesse for det arktiske område som følge af klimaændringernes konsekvenser skaber pres på de vestnordiske lande. Derfor bør de overveje hvordan de bedst bevarer sine fælles interesser vedrørende bl.a. den miljø- og erhvervsmæssige samt internationale systems udvikling i forhold til Arktis. Vestnordisk Råd afholdte en temakonference i Ilulissat i marts 2012 med temaet ”Vestnordens position i det internationale system, med særlig fokus på Arktis”. Blandt konferencens hovedkonklusioner var, at miljø- og klimaændringer i den arktiske region har haft og vil fortsat have mange og diverse konsekvenser, ikke mindst forøget økonomisk aktivitet i regionen i forbindelse med udnyttelse af mineraler og andre både levende og ikke-levende ressourcer samt mulig åbning af nye sejlforbindelser i Arktis. Det har medført, at stadig flere lande viser stigende interesse og engagement i regionen.

Derfor er det yderst vigtigt for de vestnordiske lande sikrer sig en rolle i den politiske beslutningsproces angående arktiske anliggender og nordatlantiske interesser, ikke mindst for at blive i bedre stand til at beskytte egne interesser.

På konferencen konkluderedes der, at de tre lande burde definere sine fælles interesser samt de områder de gerne vil at de kan være enige om, at vil gavne dem at samarbejde om. De skal siden styrke sit samarbejde på disse områder. Landene bør således overveje, hvordan de bedst reagerer overfor den stigende interesse for og den eksterne pres der er i regionen. Styrket samarbejde vil medføre, at landene styrker sin position samt sin indflydelse i regionen. Samlet står landene stærkere end hver for sig. Og samlet er de ikke kun bedre til at bevare sine fælles interesser men også til at se de muligheder den ændrede situation indebærer.

De vestnordiske lande er hinandens nærmeste naboer og deres situation ligner i mange henseender hinandens. Landene er tyndt befolkede men de råder samtidig over enorme områder. Landene har mange afsides beliggende bygder og de har meget til fælles, når det drejer sig om vejrforhold, geografiske betingelser og bebyggelse. Dertil kommer nu, omverdenens stadig større interesse for regionen, som skaber pres på de vestnordiske lande. Derfor har landene lagt vægt på at styrke sit samarbejde angående arktiske anliggender. Rådet mener, at den forslåede formalisering af samarbejdet er et vigtig led i at opnå det mål.

Nordisk Råd har anbefalet de nordiske regeringer at udarbejde en fælles strategi for det nordiske samarbejde om Arktis. For de vestnordiske lande er det derfor af endnu større vigtighed, at diskutere og forenes om, hvad de ønsker inkluderet i sådan en strategi. Det vil uden tvivl være af en større tyngde hvis de tre lande blev enige om, at fremlægge forslag med nogle bestemte temaer som de ønskede at var en del af de nordiske landes arktiske strategi. Islands, Grønlands og Færøernes fælles holdning vil forstørre muligheden for at øve indflydelse på de nordiske regeringernes arbejde med en arktisk strategi.

Rådet opfordrer regeringerne til at afholde mødet, så vidt som det kan lade sig gøre, i forbindelse med Vestnordisk Råds årsmøde. Både er en vis mødeorganisation forbundet md Rådets årsmøde og det ville ligeledes sikre, at Rådet kunne mødes og have dialog med ministrene.

**Josef Motzfeldt**

Rådsformand

**Thordur Thorarinsson**

Generalsekretær

## Vestnordisk Råds rekommandation nr. 3/2013

*Vestnordisk Råd har, den 20. august enstemmigt vedtaget følgende rekommandation, under Rådets årsmøde 2013 som afholdtes i Narsarsuaq i Grønland.*

**Vestnordisk Råd opfordrer Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands regering til at udfærdige en redegørelse som behandler problematikken om faldende andel kvinder i de vestnordiske befolkninger. Redegørelsen skal sammenfatte konklusionerne i de afhandlinger, videnskabelige betænkninger og undersøgelser, som er produceret angående dette emne og indeholde forslag til tiltag, der kan medvirke til, kvinder bedre kan trives i Vestnorden.**

### **Begrundelse:**

Vanskeligheden med at få kvinder til at slå sig ned og blive boende i udkantsområder er velkendt. På Færøerne er det faldende befolkningstal et af landets største udfordringer, og især er det store underskud af kvinder i landet et alvorligt problem. Dette er også en udfordring i Grønland, dog måske ikke i lige stor grad i Island.

En masse materiale er produceret i Norge, Danmark og i landene i Vestnorden, der uddyber disse forhold. Nordregio, Nora og Folketingets Nordatlantiske gruppe har f.eks. udgivet flere sådanne redegørelser. Disse skildrer bl.a. demografiske, samfundsmæssige, sociale og kulturelle aspekter af denne samfundsskævhed. Men konklusionerne og den viden, som ligger i alt dette materiale, er ikke kommet godt nok frem i det offentlige rum.

Det er absolut nødvendigt, at beslutningstagere, ikke mindst politikere, får adgang til denne viden. Hvis det politiske system skal kunne foretage eksakte og kvalificerede tiltag for at afhjælpe problemet, så kræves kvalificeret viden. Den viden eksisterer, men er ikke i tilstrækkelig grad samlet og gjort tilgængelig for dem, som har mulighed for at handle.

Det foreslås derfor, at de vestnordiske regeringer samarbejder om at nedsætte et ekspertudvalg, som f.eks. kunne sættes sammen af en samfundsforsker fra hvert af de tre vestnordiske lande. Dette udvalg får til opgave at foretage en redegørelse, som både samler og giver en oversigt over tilgængeligt materiale (videnskabelige betænkninger, undersøgelser og akademiske afhandlinger) som behandler dette problem, samt at drage konklusioner fra det.

Hovedformålet med dette arbejde skal være at udfærdige en sammenfattende redegørelse og der er således ikke tale om at producere ny forskning. Redegørelsen skal konkludere og især lægge vægt på de konklusioner, der er tilbagevendende i de forskellige rapporter om, hvorfor kvinder flytter væk og ikke trives i udkantsområder. Ikke mindst skal den sammenfatte de anbefalinger om, hvilke tiltag skal til for at skifte kurs. Redegørelse skal skrives således, at den kan anvendes ved ”policy making”. Den skal helst påpege, hvilke erfaringer andre lande eller områder har opnået med diverse tiltag, der har resulteret i at flere kvinder er kommet tilbage og har bosat sig.

**Unnur Brá Konráðsdóttir**  
Rådsformand

**Thordur Thorarinsson**  
Generalsekretær

## Vestnordisk Råds rekommandation nr. 1/2015

*Vestnordisk Råd har, den 12. august enstemmigt vedtaget følgende rekommandation, under Rådets årsmøde 2015, som blev afholdt i Runavík på Færøerne.*

**Vestnordisk Råd opfordrer Færøernes Landsstyre, Grønlands Naalakkersuisut og Islands Regering, at nedsætte en arbejdsgruppe bestående af relevante fagpersoner, som får til opgave at kortlægge de fælles gevinster der kunne være ved, at de tre lande indgår en frihandelsaftale og ved etablering af et vestnordisk handelsråd. Arbejdsgruppens kommissorium bør som minimum se på følgende:**

- Kortlægge fordele og ulemper ved indgåelse af fælles vestnordisk frihandelsaftale, eller alternativt indgåelse af bilaterale aftaler, dvs. Grønland-Island og Grønland og Færøerne.
- Kortlægge på hvilke områder landene har fordele ved at åbne op for frihandel og hvilke områder de ikke har fordele ved at åbne op for frihandel.
- Kortlægge fordele og ulemper ved oprettelse af en fælles økonomisk zone i Vestnorden med de fire friheder; fri bevægelighed af varer, tjenester, kapital, og arbejdskraft.
- Kortlægge fordele og ulemper ved at etablere et vestnordisk handelsråd med det formål at identificere muligheder og forhindringer i fri og åben samhandel mellem de tre lande.

### **Begrundelse**

Siden år 2007 har Vestnordisk Råd med jævne mellemrum drøftet mulighederne for øget samhandel og samarbejde mellem de tre lande, Færøerne, Grønland og Island. Drøftelserne har drejet sig om vestnordisk frihandelsaftale, en fælles økonomisk zone og en fælles vestnordisk Arktis strategi. Rådet har haft emnet på dagsordenen både på temakonferencer, på årsmøder, i rekommandationer, sidst i rekommandation nr. 2/2012.

Rådet mener, at der vil være mange fordele ved et øget samhandel til fælles gavn for alle landene i form af beskæftigelse, vækst og bedre økonomi. Dette synspunkt blev cementeret under rådets sidste temakonference i Aasiaat, Grønland i dagene 31. januar-1. februar 2015 under overskriften ”Vestnorden i Arktis – fra vision til virkelighed”.

Konferencens mål var blandt andet at, finde frem til de fælles interesser, som de vestnordiske lande kan stå sammen om i en fælles vestnordisk Arktisk strategi, ved blandt andet at søge svar på spørgsmålene: Hvordan ser verden ud i 2025, og hvordan udnytter de vestnordiske lande den geostrategiske placering bedst muligt sammen og alene? Ligeledes blev det drøftet hvilke fordele, udfordringer og fælles interesser landene har ved samtidigt at finde ud af, hvilken konstellation, der bedst kan anvendes for at få skabt en synergieffekt. Hvordan skabes en win-win- situation? De tre lande kan styrke deres økonomier ved at udnytte arktiske potentialer, men hvilke muligheder har vi? Er en frihandelszone vejen frem? Et ministersamarbejde indenfor handel og økonomi? Eller er der andre muligheder.

Konferencen tog udgangspunkt i den vedlagte rapport ”Vestnordens arktiske samarbejde mellem Færøerne, Grønland og Island” fra 2014. Den omtalte rapport berører mulighederne for det fremtidige samarbejde indenfor forskellige sektorer, såsom: Fiskeri, transport og infrastruktur, olie-, gas- og mineralefterforskning, herunder investeringer og service.

Rådet konstaterede under temakonferencen blandt andet, at Grønland ikke er interesseret i at tilslutte sig Hoyvíkur-aftalen i den nuværende form. Grønland vil foretrække enten indgåelse af bilaterale aftaler med henholdsvis Island og Færøerne eller en helt ny frihandelsaftale mellem de tre lande i Vestnordisk regi.

Rådet konkluderede også, at der er behov for yderligere kortlægning af landenes fælles interesser samt af de interesser som der ikke er muligt at samarbejde om, på nuværende tidspunkt. Afslutningsvis ønskede rådet en kortlægning af de fælles gevinster der kunne være, ved at de tre lande indgår en frihandelsaftale og ved etablering af et vestnordisk handelsråd.

Vestnordisk Råd besluttede på årsmødet i 2014 i Vestmannaeyjar, at nedsætte et fælles udvalg bestående af præsidiet og et medlem fra hver delegation. Fælles udvalget mødtes to gange i 2015 hvor de fik til opgave at identificere, og kortlægge på hvilke områder landene har fælles interesser, som kan styrke samarbejde landene imellem. Resultatet af udvalgets arbejde kan læses i vedlagte dokument ”Vestnordisk Råds strategiske vurdering af det regionale samarbejde i Arktis” som blev godkendt på årsmødet i Runavík i august 2015. Rapporten kan give medlemslandene input til en fælles vestnordisk Arktis strategi på de områder hvor landene har fælles interesse. Et af de identificerede områder vedrører en fælles økonomisk zone i Vestnorden.

**Lars-Emil Johansen**  
Vestnordisk Råds formand

**Inga Dora Markussen**  
Generalsekretær

## Vestnordisk Råds rekommandation nr. 2/2015

*Vestnordisk Råd har, den 12. august enstemmigt vedtaget følgende rekommandation, under Rådets årsmøde 2015, som blev afholdt i Runavík på Færøerne.*

**Vestnordisk Råd opfordrer Færøernes Landsstyre, Grønlands Naalakkersuisut og Islands regering til at udarbejde en analyse, hvis formål er at kortlægge mulighederne for en fælles langsigtet strategi indenfor transport- og infrastrukturområdet i Vestnorden, så regionen står stærkere i en øget international konkurrence i Arktis.**

### **Begrundelse:**

De tre vestnordiske lande har en stor gensidig gevinst af at samarbejde om arktiske anliggender. Ved at kombinere kræfterne kan landene gå forrest i at skabe øget vækst i regionen. Store udfordringer samt muligheder ligger i ændringer i Arktis sammen med stigningen i skibstrafik, yderligere forskning af regionens udnyttelse og øget internationalt fokus på regionen.

Efter Vestnordisk Råd opfattelse er det vigtigt, at de vestnordiske lande tager politisk lederskab i Arktis, for styrke regionens konkurrenceevne i det høje Nord. De øvrige lande i den arktiske region indgår strategiske alliancer for at forbedre deres muligheder, når der opstår et højere aktivitetsniveau på grund af klimaforandringerne med nedsmeltning af havisen til følge.

Vestnordisk Råd besluttede på årsmødet i 2014 i Vestmannaeyjar, at nedsætte et fælles udvalg bestående af præsident og et medlem fra hver delegation. Fælles udvalget mødtes to gange i 2015 hvor de fik til opgave at identificere, og kortlægge på hvilke områder landene har fælles interesser, som kan styrke samarbejde landene imellem. Resultatet af udvalgets arbejde kan læses i vedlagte dokument "Vestnordisk Råds strategiske vurdering af det regionale samarbejde i Arktis" som blev godkendt på årsmødet i Runavík i august 2015. Rapporten kan give medlemslandene input til en fælles vestnordisk Arktis strategi på de områder hvor landene har fælles interesse. Et af de identificerede områder vedrører transport og infrastruktur i Vestnorden.

Rekommandationen opfordrer til et forstærket samarbejde på området indenfor transport og infrastruktur. Vestnordisk Råd mener at det er en pligt for de tre lande at være en førende kraft i udviklingen i Arktis, og hvis vi kan tale med én stemme i visse områder vil stemmen være stærkere. Målet er at indbyggerne i Arktis får så meget indflydelse som muligt på hvordan sager og anliggender udvikler sig i regionen. I denne forbindelse er de tre vestnordiske lande i en nøgleposition.

Vestnordens geografiske beliggenhed i midten af Nordatlanten, mellem det europæiske fastland og Nordamerika, og med øgede forbindelser til og fra Asien gennem transport i og gennem Arktis, resulterer i at transport får en afgørende betydning for landenes økonomi. For at landene i Vestnorden kan udnytte de muligheder der findes på en ansvarlig måde, er det vigtigt at regeringerne støtter op mod en øget aktivitet i regionen. Et samarbejde i regionen kan øge de tre landes konkurrenceevne internationalt og en fælles strategi indenfor transport og infrastruktur kan øge velstanden i Vestnorden. Samarbejdet skal tage hensyn til de enkelte landes egne strategier og ydermere støtte op om deres interesser.

Island, Grønland og Færøerne har alle genvist i at samarbejde omkring en fælles langsigtet strategi indenfor transport og infrastruktur, der dækker Vestnorden. Transport er fundamental i international handel og med øget effektivitet i transportsektoren i regionen kan grundlaget for de tre økonomier styrkes. Det er vigtigt for de berørte parter i Vestnorden at erkende at de er i international konkurrence om transport af personer og varer med andre nærliggende regioner, og det gælder endvidere for hovedbestanddelen i landenes industrier indenfor fiskeri, turisme og energi.



For at kunne styrke de tre landes stilling inden for transportsektoren må infrastrukturen være stærk. Regionens nuværende infrastruktur herunder lufthavnenes kapacitet til at servicere internationale operationer, sejladsers kapaciteter i relation til andre sektorer såsom energi, telekommunikation, sundhed og uddannelse, bør undersøges. Endelig er der en behov for at undersøge muligheden for omskibningscenter/-re i forbindelsen med øget transport af Arktis og kysttransport, og en international eftersøgning og redningscenter. I den forbindelse bør det undersøges hvilke forskellige muligheder der er for at finansiere sådanne projekter, men det er klart at det ville være finansiering og indsigt bør komme fra internationale samarbejdspartnere, i det mindste for de største projekter.

Der findes mange muligheder for at øge effektiviteten indenfor transport og infrastrukturuområdet gennem samarbejde i Vestnorden og for de berørte parter i regionen at blive mere aktive deltagere i uudnyttede muligheder for international værdiskabelse til gavn for alle.

**Lars-Emil Johansen**  
Rådsformand

**Inga Dora Markussen**  
Generalsekretær

## Vestnordisk Råds rekommandation nr. 3/2015

*Vestnordisk Råd har, den 12. august enstemmigt vedtaget følgende rekommandation, under Rådets årsmøde 2015, som blev afholdt i Runavík på Færøerne.*

**Vestnordisk Råd opfordrer Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands Regering, til at styrke det fiskeripolitiske samarbejde i Vestnorden ved at udnytte de store fordele som Vestnorden har som fiskeriregion. Det anbefales, at de tre regeringer afdækker hvordan landene kan øge samarbejdet indenfor fiskerisektoren og fremlægger resultatet ved en fælles redegørelse til Vestnordisk Råd. Emner der kan afdækkes er indenfor følgende områder:**

- oversigt over de nuværende samarbejde indenfor fiskeri anliggender
- samarbejdsmuligheder indenfor forvaltningen af fiskeriressourcer
- regionen får et fælles brand eller mærkning, og markedsføring af fiskeprodukter
- samarbejdsmuligheder indenfor havforskning
- kortlægning af miljø og bæredygtighed
- fordele og ulemper af øget samarbejde for at få markedsadgang til EU og andre markeder
- mulighederne for en fælles politik og fælles aftaler i fiskerianliggender
- kortlægge områder hvor det vil være en styrke at de tre lande står sammen indenfor fiskeripolitik

### **Begrundelse:**

I dag er der samarbejde mellem regeringerne, embedsværket, institutioner og erhvervslivet på fiskeriområdet. Det kan dog være svært at danne sig et helhedsbillede af det konkrete samarbejde mellem landene om fiskerispørgsmål og deres fælles tiltag.

Vestnorden råder over en af verdens største havområder, men de tre lande har ikke en fælles geostrategisk målsætning om hvordan vi ønsker at kapitalisere de marine ressourcer, sammen. Vestnordisk Råd er af den opfattelse, at de tre lande kan gøre vores samfund rigere ved at indgå et strategisk samarbejde på flere områder som skal gavne vores økonomier på sigt, også indenfor fiskeriet, da det er betydningsfuld industri i Vestnorden. Indtægterne fra fiskeriet udgør en væsentlig større andel af disse tre økonomier end i de øvrige arktiske lande. Mens fisk og fiskeprodukter tæller for 88 procent af den merkantile eksport fra Grønland, 41 procent fra Island og 94 procent af fra Færøerne, tegner dette sig for langt mindre i nabolandene i Arktis. (tal fra 2012)

Vestnordisk Råd mener, at der mange måder for de vestnordiske lande til at øge samarbejdet med hensyn til fiskeprodukter og fiskeri, også selvom vi vil fokusere på et fælles markedsførings initiativ og F&U (forskning og udvikling) for bæredygtigt fiskeri i området, og den fulde udnyttelse af hver fisk i forhold til fangstens værdi, både gennem teknologiske forbedringer i produktionen og ved at sammenlægge resurser. Ved at fokusere på et velhavende globalt marked, er der god plads til vækst, MSC-certificeringer og sporbarhed, fiskeprodukter fra prima Nordatlantiske og arktiske farvande, samt højteknologiske akvakulturer. Disse initiativer bør alle være komplementerende for de enkelte landes eksisterende praksisser i fiskerisektoren, selvom overførsel af viden og færdigheder i væsentlig grad kan gavne regionen som helhed.

Vestnordisk Råd mener, at der er behov for at se på mulighederne for, at de tre lande indgår en fælles strategi i forhold til EU på fiskeriområdet, hvor regionen har mange interesser at beskytte. Vestnordisk Råd er også af den opfattelse, at landene i Vestnorden bør søge at formulere fælles fiskeripolitiske standpunkter, der kan løftes i fællesskab overfor kommissionen.

Klimaforandringerne med ændrede havtemperaturer til følge har ført til at især de pelagiske fiskearter migrerer i de vestnordiske farvande, og respekterer ikke fiskeriterritorier på området. Øget vestnordisk samarbejde om fordelingen af pelagiske arter kunne også være en stor fordel for regionen, der bygger på videnskabelig rådgivning og traditionel viden fra for eksempel de

nationale biologiske vurderinger og internationalt samarbejde, såsom Nord-Vest arbejdsgruppen i Det Internationale Råd for Havundersøgelser (ICES). Ændringer finder sted på grund af klimatiske forhold og den nordatlantiske oscillation, der således især påvirker migration af fiskebestandene. Regionen som helhed har en stor mængde af værdifulde levende ressourcer og Vestnorden kunne vinde ved at have én stemme i forhandlinger om fordelingen pelagiske fiskekvoter med for eksempel Den Europæiske Union og Norge.

Vestnordisk Råd besluttede på årsmødet i 2014 i Vestmannaeyjar, at nedsætte et fælles udvalg bestående af præsidiet og et medlem fra hver delegation. Fælles udvalget mødtes to gange i 2015 hvor de fik til opgave at identificere, og kortlægge på hvilke områder landene har fælles interesser, som kan styrke samarbejde landene imellem. Resultatet af udvalgets arbejde kan læses i vedlagte dokument ”Vestnordisk Råds strategiske vurdering af det regionale samarbejde i Arktis” som blev godkendt på årsmødet i Runavík i august 2015. Rapporten kan give medlemslandene input til en fælles vestnordisk Arktis strategi på de områder hvor landene har fælles interesse. Et af de identificerede områder vedrører fiskeri.

**Lars-Emil Johansen**  
Rådsformand

**Inga Dora Markussen**  
Generalsekretær

## Vestnordisk Råds rekommandation nr. 1/2016

*Vestnordisk Råd har, enstemmigt vedtaget følgende rekommandation, under Rådets ekstraordinære årsmøde afholdt den 31. januar 2016 i Grindavík i Island.*

### **Vestnordisk Råd anmoder Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands Regering, om støtte til rådets ansøgning om observatørstatus i Arktisk Råd.**

Vestnordisk Råd ansøgte om observatørstatus i Arktisk Råd d. 27. august 2014. Ansøgningen blev behandlet på Arktisk Råds ministermøde i Iqaluit i Canada 24. april 2015, hvor det blev vedtaget at udsætte alle behandlinger af ansøgninger om observatørstatus til rådets næste ministermøde i Fairbanks i USA i foråret 2017. Ansøgningen fra Vestnordisk Råd er således endnu ikke behandlet. Det giver derfor mulighed for, at parlamenterne og regeringerne støtter op om ansøgningen i perioden op til ministermødet i 2017. Et vigtigt led i denne opfølgning er, at de tre nationale parlamenter og regeringerne arbejder aktivt på at få ansøgningen godkendt.

#### **Redegørelse:**

Parallelt med den voksende betydning af arktiske anliggender har Vestnordisk Råd gennem de seneste år lagt øget vægt på områdets anliggender. Vestnordisk Råd begrundet i sin ansøgning om observatørstatus i Arktisk Råd, blandt andet, at folkevalgte fra det arktiske område har mulighed for at præge beslutningsprocesserne, der vedrører befolkningens rettigheder og interesser. Med dette mål for øje har Vestnordisk Råd gennem de seneste år fremmet debatten om demokrati i Arktis, blandt andet gennem sessioner ved Arctic Circle, og ved at afholde Rådets temakonference om demokrati i Arktis i dagene 30.-31.januar 2016. En observatørstatus i Arktisk Råd giver Vestnordisk Råd adgang til Arktisk Råds møder og desuden ret til at deltage i et antal arbejdsgrupper, såsom i arbejdsgruppen om bæredygtig udvikling i Arktis. Observatørstatusen er et vigtigt led til at styrke landenes samarbejde om arktiske anliggender og fremme Vestnordisk Råds position i forbindelse med internationalt samarbejde om arktiske anliggender.

**Lars-Emil Johansen**  
Rådsformand

**Inga Dora Markussen**  
Generalsekretær

## Vestnordisk Råds rekommandation nr. 2/2016

*Vestnordisk Råd har den 22. august enstemmigt vedtaget følgende rekommandation, under Rådets årsmøde 2016 afholdt i Qaqortoq i Grønland.*

**Vestnordisk Råd opfordrer Færøernes Landsstyre, Islands Regering og Naalakkarsuisut i Grønland, om at udarbejde en redegørelse til præsentation for Vestnordisk Råd i 2018, hvori det beskrives, hvordan der hensigtsmæssigt kan etableres vestnordiske efterskoler i henholdsvis Grønland, Færøerne og Island for de 14-17 årige.**

### **Baggrund:**

Vestnordisk Råd har arbejdet på at få udbredt viden om hinandens samfund i befolkningerne. Blandt andet har Vestnordisk Råd i samarbejde med kommuner og regeringer arrangeret Vestnordiske dage, hvor hvert land har lavet arrangementer med henblik på at befolkningen skal oparbejde viden om de øvrige vestnordiske lande.

Vestnordisk Råd finder det vigtigt, at der oprettes nogle skoler, der kan være medvirkende til, at ungdommen vokser op med de vestnordiske lande og befolkningerne i deres bevidsthed, samt, at de unge i Vestnorden lærer hinanden at kende rent menneskeligt, sprogligt og kulturelt.

Der kan tages udgangspunkt i den danske efterskolemodellen som er kendt i Grønland og Færøerne. I Island har man ikke tradition for at sende unge til efterskoler, mens det er tradition for, at grønlandske elever tager på efterskoler i Danmark, og ordningen har eksisteret siden 1960'erne. Grønland har efterfølgende etableret to efterskoler i hhv. Qasigiannuguit og Maniitsoq for 14-17 årige. De unge får muligheden for at opleve noget nyt, klargøre sig til GUX eller anden uddannelse eller lærer at være væk hjemmefra og lærer at klare sig selv. Det samme gælder for Færøerne hvor unge tager på efterskoleophold i Danmark efter endt folkeskole eller tager det sidste klassetrin.

Det vil være hensigtsmæssigt, at landene ved definering af undervisningen og tilrettelæggelse, tager udgangspunkt i deres egen kultur og sprog med henblik på at give denne viden videre til eleverne, hvilket er den overordnede hensigt.

Skolesystemerne i de vestnordiske lande har en forskellig struktur. Derfor vil det være nødvendigt at koordinere efterskolerne i de tre lande med behørig hensyntagen til disse forskelle, når og hvis nærværende rekommandation skal føres ud i livet.

**Unnur Brá Konráðsdóttir**  
Vestnordisk Råds formand

**Inga Dora Markussen**  
Generalsekretær

## Vestnordisk Råds rekommandation nr. 3/2016

*Vestnordisk Råd har den 22.august enstemmigt vedtaget følgende rekommandation, under Rådets årsmøde 2016, som afholdtes i Qaqortoq i Grønland.*

**Vestnordisk Råd henstiller Færøernes Landsstyre, Grønlands Naalakkersuisut og Islands Regering, at afholde en konference med det formål at diskutere landenes stilling i den nye geopolitiske virkelighed.**

**Baggrund:**

Efter den kolde krig blev de tre vestnordiske lande i stigende grad et udkantsområde, set ud fra den geopolitiske virkelighed hvor Mellemøsten og Kina blev de nye fokusområder og der skete en stadig større nedtrapning af våbenarsenalet i Rusland og USA, herunder blev militærbaserne i de tre Vestnordiske lande gradvis nedtrappet.

I de seneste år er der sket store forskydninger på den geopolitiske arena. Rusland har været med i flere konflikter i Europa, flygtningestrømmen fra Mellemøsten og Afrika til Europa er steget betragteligt og tilsyneladende er terrortruslen fulgt med. I Tyrkiet har der været forsøg på militært kup og den tyrkiske politiske kurs mod Europa er ændret betragtelig. Samtidig har Kina en stigende interesse for omverdenen og herunder de Vestnordiske lande.

Især konflikten mellem Rusland og NATO flytter tilsyneladende de Vestnordiske lande ind igen på den geopolitiske arena, men også flygtningestrømmen og Kinas øgede interesse for de Vestnordiske lande sætter nyt geopolitisk fokus på Vestnorden.

Det er nærliggende at tænke sig at der vil komme forespørgsler til de tre lande omkring geopolitiske spørgsmål. For eksempel kan det tænkes at NATO ønsker at udbygge baserne i Nordatlanten igen.

Alle tre Vestnordiske lande er uden militær, er medlemmer af NATO og ligger i samme geografiske område. Landenes rolle i fremtidige konflikter kan således tænkes at være nogenlunde ens og formålet med en konference vil være at forberede landene på deres fremtidige rolle på den geopolitiske arena.

**Unnur Brá Konráðsdóttir**  
Vestnordisk Råds formand

**Inga Dora Markussen**  
Generalsekretær